

## Opis bitwy nad rzeką Almq 8 (20) Września.

W d. 8 (20) Września, Xiążę Menszykow zajmował pozycję na lewym brzegu Almy, z 42 bataljonami, 16 szwadronami i 84 działami (\*). Srodek szyku bojowego znajdował się na stromym brzegu rzeki, naprzeciw wioski Burlinuk, lewe skrzydło na wzgórzu o dwie wiorsty blisko od morza, prawe skrzydło stanowiło najślabszą część pozycji.

Przed linią bojową, na prawym brzegu rzeki, wioska Burlinuk i winnice sąsiednie zajęte były przez tyraljerów. W rezerwie, za środkiem, stały trzy pułki piechoty (Wołyński, Miński, Moskiewski) z 2ma baterjami lekkimi pieszemi; na prawem ich skrzydło, 2 pułki huzarów z 2 baterjami konnemi, a za prawem skrzydłem stał pułk strzelców Uglicki. Bataljon z rezerwy (z pułku Mińskiego) wysłany został dla zajęcia wioski Utakul, z tyłu lewego skrzydła pozycji, tuż przy brzegu morza.

O południu, nieprzyjaciel ruszył ku Almie i uderzył stanowczo na naszą pozycję. Prawe skrzydło nieprzyjaciela stanowili Francuzi, lewe Anglicy (\*\*). Jedni i drudzy postąpili naprzód z precyzją, w liniach rozwiniętych, pod zastoną gęstego łańcucha tyraljerów, uzbrojonych w sztucce. Nasi tyraljerowie spotkali nieprzyjaciela ogniem dobrze kierowanym i wkrótce żywy ogień karabinowy rozpoczął się na całej linii bojowej. Zaraz z początku bitwy, liczni tyraljerowie nieprzyjacielscy, opatrzeni karabinami z kulą stożkową, wielką kłeskę szerzyli w naszych szeregach. Znaczna liczba dowódców naprzód padła ofiarą tej broni morderczej, i ta okoliczność musiała wywrzeć wielki wpływ na dalszy bieg bitwy.

Zajawszy winnice prawego brzegu Almy, bataljony nieprzyjacielskie uformowały się w kolumny, przeszły rzekę i na nowo się uformowały w linie na lewej stronie rzeki; pomimo nieustającego ogoia naszych baterji. Xiążę Menszykow dał rozkaz pierwszej linii przyjąć nieprzyjaciela bagnetem; by go zepchnąć do rzeki. Kilkakrotnie nasze bataljony, poprzedzane przez swych nieustraszonych dowódców, rzuciły się do ataku z bagnetem naprzód, ale za każdym razem, przyjęte straszliwym ogniem rotowym rozwiniętej linii, albo przez gęsty łańcuch tyraljerów z sztuccami, odpartemi zostały z wielką stratą. Piechota nieprzyjacielska wytrzymała z spokojem i bez wzruszenia doskonale kierowany ogień naszych baterji; bataljony rozwinięte kładły się na ziemię lub kryły, korzystając z miejscowości, kiedy ich tyraljerowie wystrzelili naszych kanonje-

rów. W jednym z naszych dywizjonów wszyscy kanonjerowie i wszystkie konie pozostały na placu.

Kiedy ta bitwa zacięta prowadziła się w środku naszej pozycji i na prawem skrzydło, lewe skrzydło, pomimo odległości w jakiej się znajdowało od morza, osiągnięte było pociskami floty. Pod zastoną ogoia tej artylerji morskiej, kolumna francuzka, mając na czele wojska Afrykańskie (Zuawami zwane) przeszła dolinę Almy około brzegu morza, weszła szybko na wyniosłość nadbrzeżną po ścieżce zaledwie widzialnej wzdłuż wielkiej rozpadliny. Zjawienie się tych wojsk na naszym skrzydło i prawie z tyłu, zmusiło Xięcia Menszykowa, posunąć naprzód z rezerwy pułki Miński i Moskiewski z kilku szwadronami huzarów; ale Francuzi już zdolali na wzgórze ustawić baterję, która nasze rezerwy silnym ogniem przyjęła. Te dwa pułki zmuszone były cofnąć się.

Wówczas Xiążę Menszykow, widząc obejście swego lewego skrzydła, widząc, że srodek i prawe skrzydło, nie może się utrzymać z powodu niezmiernych poniesionych strat, zaczął ściągać wszystkie swe wojska ku Kaczy. By pokryć ich odwrót, kazał się posunąć naprzód brygadzie huzarów; ruch ten a może także znaczne straty, jakich nieprzyjaciel musiał doznać, wstrzymały jego pogoń. Pozostał nad Almq, a wojska nasze po północy przeszły Kacze.

W tej krwawej bitwie obie strony bardzo ucierpiały. Mieliśmy 1,762 ludzi zabitych, 2,315 ranionych, 405 kontuzjonowanych. 45 oficerów wyższych i niższych znajduje się między zabitymi; pomiędzy ranionymi liczą 4ch Generałów, (Generał-Lejtnant Kwiciński, Dowódzca szesnastej dywizji; Generał-Major Szeżelkanow, Dowódzca brygady teje dywizji; Generał-Major Goginow, Dowódzca brygady 17 dywizji i Generał-Major Kurtianow Dowódzca Moskiewskiego pułku piechoty, oraz 96ciu Oficerów wyższych i niższych).

Strata nieprzyjaciela nie wiadoma jest z pewnością; według niektórych raportów ma być nawet większą jak nasza; ale w każdym razie niepodobna, by uporczywy atak ich bataljonów pod gradem naszych kul działowych i kartaczów, nie kosztował wiele sprzymierzonych.

## Wiadomości z Krymu.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ, raczył otrzymać od Generała-Adjutanta Xięcia Menszykowa rapport, donoszący, że do 5go (17go) b.m. nieprzyjaciel wzniosł naprzeciw warowni Sewastopolskich baterje podkopowe, i tegoż samego dnia z rana rozpoczął silny ogień tak z tych baterji, jak i z floty swojej. Bombardowanie Sewastopola trwało przez cały dzień; lecz ku wieczorowi, trafne działania naszej artylerji fortecznej, zmusiło większą część powyższych baterji do zamilknięcia.

Nazajutrz, t. j. 6go (18go), tylko kilka z tych baterji wznowiło ogień, lecz daleko słabszy niż dnia poprzedniego; statki zaś takowego wcale już nie dawały.

(\*) Piechoty: 8 bataljonów i 16 dział z 14ej dywizji piechoty; 16 bataljonów i 36 dział z 16ej dywizji; 12 bataljonów i 24 dział z 17ej dywizji; 4 bataljony brygady rezerwowej z 13ej dywizji; 6ty bataljon strzelców; 6 bat. Saperów i połączonej marynarki; jazda: 2ga brygada (Huzarów) 6ej dywizji jazdy lekkiej z baterją lekką Nr 12 artylerji konnej i baterją Nr 4 artyl: Dońskiej.

(\*\*) Turcy pozostali w rezerwie za wojskami Francuzkami.

Pomimo silnego i nieustannego liczbą armat nieprzyjacielskich, fortefy były bardzo mało, i wkrótce zostały wzięte.

Szczegóły tego dwudniowego bombardowania, będą wkrótce ogłoszone.

*Przegląd działań wojennych w Krymie,  
od d. 1 (13) do 6 (18) Października.*

1go (13go) Paźdz., Generał-Adjutant Xiążę Menszykow, w celu zagrożenia komunikacjom nieprzyjaciela z Bałakławą, polecił zająć przez część naszej piechoty, wieś Czorgun, w dolinie Czarnej rzeczki położoną. Oddział skierowany w tę stronę, otrzymywał stopniowo z wojsk nadchodzących posiłki (<sup>4/16</sup> i <sup>5/17</sup>), i powierzony został Dowódcy 1ej brygady 12ej dywizji piechoty, Generał-Majorowi Semiakin.

Obok tego, posunięto <sup>9/15</sup> t. m. ku dolinie Bajdarskiej część jazdy, która za pomocą podjazdów i lekkich oddziałów, weszła w komunikację z wojskami, Czorgun zajmującymi. Przednie czaty nasze, ustawione wzdłuż Czarnej rzeczki, ostrzeliwały się czasami z nieprzyjacielem, i niedopuszczały go do wodopoj.

W dyslokacji głównych sił nieprzyjacielskich przed Sewastopolem zauważano, iż nieprzyjaciel wzmacniał od <sup>2/14</sup> swe prawe skrzydło, i prowadził nowe podkopy naprzeciw baszty Małachowa. Działanie naszej artylerji fortecznej, opóźniało ustawicznie jego roboty obleźnicze; lecz w nocy na <sup>5/17</sup> b. m. powiodło mu się narreszcie porobić w swych szańcach ambrazury i ustawić znaczną ilość dział. 5go zaś z rana, nieprzyjaciel począł dawać na całej swej linii silnego ognia, skierowanego przeciw fortyfikacjom Sewastopola.

Szczegóły dwudniowego bombardowania Sewastopola, <sup>9/17</sup> i <sup>10/18</sup> Października, obejmują załączone przy niniejszem trzy najpododanniejsze doniesienia Generała-Adjutanta Xięcia Menszykowa.

*Doniesienie Generał-Adjutanta Xięcia Menszykow  
z daty 5 (17) Października.*

W ciągu nocy z <sup>4/16</sup> na <sup>5/17</sup>, nieprzyjaciel porobił ambrazury we wzniesionych przez siebie szańcach, i od 6tej z rana począł dawać silnego i nieustannego ognia przeciw naszym baterjom i bastjonom, które odpowiadały silnie i dość skutecznie.

Działa baszty wzniesionej na kurhanie Małachowa, zostały zdemontowane; baterje zaś tam wzniesione i wszystkie bastjony nie przestawały działać, i to tak skutecznie, że nad wieczorem dwa tylko działa Angielskie mogły dawać ognia. Baterje Francuzkie umilkły daleko wcześniej, w skutku wysadzonego u nich w powietrze składu prochu.

Strata z naszej strony, o ile wnosić mogę, nim otrzymam szczegółowe wiadomości z każdego bastjonu i z baterji, nie powinna być znaczna, wszelakoż wielka jest niestety dla tego, że Generał-Adjutant Kornilow został ranny kula w nogę, i wkrótce umarł.

O w pół do 1ej z południa, gdy trwało jeszcze bombardowanie z baterji podkopowych, statki nieprzyjacielskie poczęły dawać silnego i nieustannego ognia, skierowanego na baterje: Nr 10ty, Alexandrowską i Konstantynowską, które odpowiadały nieprzyjacielowi również częstemi strzałami. Gęsty dym obok zupełnej

ciszy i nadzwyczajnego gorąca, zasłonił zupełnie, rzed można całe morze, tak, iż niepodobna było widzieć szkody ani naszych baterji ani statków nieprzyjacielskich, których liczba, jak się zdaje, wynosiła początkowo 14.

Dopiero za nadejściem nocy ogień począł ustawać.

Jakkolwiek nie mam jeszcze wiadomości o skutkach bombardowania, nie śmiem niepośpieszyć z podaniem wszystkiego, co dnia tego zaszło, do NAJWYŻSZEJ WIAOMOŚCI WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

Byłem podczas bombardowania w Sewastopolu, i widziałem wojsko, któremu zakomunikowałem nadzwyczaj łaskawe wyrazy Reskryptu WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI (który mi przywiózł Fligel-Adjutant Albediński), i dodałem, że po bombardowaniu, potrzeba mu może będzie ręcznym bojem brońić Sewastopola od szturm.

Spodziewam się, że wojsko okaże się godnem zaufania WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

*Doniesienie Generał-Adjutanta Xcia Menszykowa  
z daty 6 (18) Października.*

Straszny z powodu siły i buku ogień baterji i statków nieprzyjacielskich, który trwał wczoraj nieprzerwanie od wschodu słońca do samej nocy, był jak się okazało, nie tak niszczącym jak się tego spodziewać należało.

Baterja Alexandrowska, a także baterja Nr 10, o którą należało najbardziej obawiać się, zostały bardzo mało uszkodzone. Baterja Konstantynowska większe poniosła szkody.

Z bastjonów zaś, które działały przeciw baterjom podkopowym nieprzyjacielskim, wiele zostało niefaktycznych, i tylko na bastjonie Nr 3, wszystkie prawie 33 działa zostały ademonstowane i tu też ponieśliśmy główną stratę w ludziach.

Chociaż nie przysłano mi jeszcze szczegółowych pomiennych spisów zabitych i ranionych, lecz z wiadomości ogólnych, zebranych na miejscu, pocieszającą jest ta okoliczność, iż cała nasza strata wynosi zaledwie 500 ludzi ubitych z szeregów.

W liczbie ranionych znajdują się: Vice-Admirał Nachimow i Kapitan kl. 1 Jergomyszew,— pierwszy bardzo lekko.

Spodziewając się bombardowania na dziś, <sup>9/18</sup>, naprawiano w Sewastopolu przez noc całą uszkodzenia i postawiono inne działa w miejsce zdemontowanych. Bastjon zaś Nr 3ci wzmocniony został dobową do jego boku baterją.

Dziś, <sup>9/18</sup>, wszystkie ogień nieprzyjacielski skierowany był przeciw baszcie na kurhanie Małachowa wzniesionej i baterjom tam urządzonym. Baszta nie poniosła żadnych ważnych uszkodzeń, a baterje odstrzeliwały się ze skutkiem.

Ogień baterji Angielskich, w ogóle mniej silny niż wczorajszy, począł po południu znacznie zmniejszać się, zapewne w skutku tego, iż Generał-Major Siemiakin, posunął się z rozkazu mego z powierzonym mu oddziałem ze wsi Czorgun ku wzgórzom Bałakławskim, i stanawszy z tyłu obozu Angielskiego, sprawił tam niejaki zamieszanie, tak iż wojsko poczęło śpiesznie szykować się, i wyruszyło w kierunku ku Bałakławie. Tą demonstracją osobnego oddziału, osiągniętym został cel zamierzony, odciągnięcia nieprzyjaciela od twierdzy. Baterje

Francuzkie zupełnie prawie nie działały  $\frac{1}{18}$ , przeciw Sewastopolowi.

Statki, które wczoraj bombardowały i były, jak się zdaje, li tylko Francuzkie, odpłynęły dziś rano do latorani Chersoniejskiej.

Wczoraj z powodu dymu, dziś zaś z powodu mgły na morzu, niepodobna było wiedzieć, jakie statki poniosły szkody. Zdawało się, iż jeden okręt miał rangout zбитy i że dwa inne zapalały się od naszych kul rozpalonych, lecz z pewnością o tem twierdzić nie mogę.

**Drugie doniesienie Jenerała-Adjutanta Xięcia Menszykowa z d. 6 (18) Października.**

W dodatku do najpoddaniejszego doniesienia mego z daty powyższej, pochyliwszy się do obowiązków, podaję do Najwyższej wiadomości WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI, że wojsko-woi morsey, od Oficera do majtka, którym wyłącznie powierzona została obrona miasta z baterji i bastjonów, okazali w dniu 5 b. m. podczas bombardowania, wzorowe i godne chwały mężtwo i wytrwałosc.

Na bastjone Nr 3ci, służba przy działach trzykrotnie była zmieniana, gdy tymczasem ludzie, weseląc się i śpiewając, przy wzajemnem spółzawodnictwie, wypełniali swą powinność.

Nie mogę przy tej okoliczności nie wspomnieć o Vice-Admirale Nachimow, który, czynnością i rozporządzeniami swemi, kierował, tak pomienione środki moralne, jak i materialne, do uporeczywego i pomyślnego odparcia ataków nieprzyjaciela.

**Wiadomości z Kaukazu.**

Wielka strata, jaką poniósł Szamil przy niepomyślnem pokuszeniu się wojem na linję Lezgińską, w początku z. m. Lipca, ukróciła na czas jego przedsięwzięcie.

Widząc niezmordowaną czujność wojsk naszych na wszystkich punktach, dotychczas nie ośmielił się na żadne nowe pokuszenie.

Z naszej zaś strony Naczelnicy przodowych oddziałów bezustannie wykonywają pomyślane wycieczki w góry, dla utrzymania trwogi, wdrożonej nieprzyjacielowi i dla niszczenia zapasów, z których mógłby korzystać w celu wyżywienia swych band.

I tak w miesiącu Sierpniu, Naczelnik Okręgu Władz Kaukaskiego, Jenerał-Major Baron Wrewski 2gi, niespodzianem i szybkim poruszeniem wdarł się wewnątrz gminy Akinskiej, zagrażając Wedenowi, miejscu pobytu samego Szamila.

Przytem, wojska nasze, po szturmie, opanowały obwarowany 8miu basztami murowanemi aul Wagri i zniszczyły go zupełnie.

Wnet potem spalono jeszcze pięć opuszczonych przez buntowników aulów: Hejkiercho, Hil-Bazar, Timoni, Nikker i Po.

Przytem wszystkie stada i dobytek mieszkańców pozostawiały w naszych rękach.

Strata nieprzyjaciela była nader znaczną; z naszej strony poległo niższych stopni 7, ranione: Sztab-Oficera 1, Ober-Oficerów 2, niższych stopni 23; kontuzjowano: Sztab-Oficerów 2, i niższych stopni 18.

Śmiała ta wycieczka znalazła odgłos i na południowym spadku gór. Wiele rodzin Kistenskich korzystało z trwogi powszechnej, aby przejść do nas bez przeszkody.

Działania Jenerał-Majorów Barona Wrangel i Baklanowa w Czeczni, uwięzione zostały także zupełnie powodzeniem.

W tejżyznej okolicy, uważanej za spichlerz gór, zniszczono wszelkie zapasy zboża i furażu.

Przy tak pomyślnem dla nas położeniu rzeczy, na Iewemskrzydle Linji Kaukaskiej i w Dagestanie, górale kraju Zakubańskiego i brzegu Wschoodniego morza Czarnego, zostawali w bezczynności, mimo podżegań Turków, i ich Zachodnich sprzymierzeńców. (Tow: Rus)

**Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra**, wezwał starozak: Moszka *Koronhajera*, lat 22 wieku liczącego, blacharza, który jeszcze w r. 1852 z domu Nro 870/x, wyszedłszy bez odmeldowania niewiadomo gdzie, dotąd nie daje o sobie żadnej wiadomości, i zapewne zbiegł za granicę, ażeby w ciągu 6ciu tygodni od daty obecnego wezwania, zgłosił się do najbliższego Urzędu Policyjnego i bytność swoją zameldował, a to pod rygorem art. 340 i 341 Kodeksu karnego, i poprawczych.

Dyrekcja Drogi Żelaznej *Warszawsko-Wiedeńskiej*, zawiadamia, że stosownie do decyzji Rady Administracyjnej Królestwa, z dnia 12/23 Października r. b., dotychczasowe opłaty, pobierane za transport koleją żelazną węgla kamiennego, znacznie zmniejszone będą. Taryfa opłat pobierać się nadal mających za przewóz koca węgla z *Granic*, z *Ząbkowic*, i z *Łaz*, do każdej poszczególnej stacji drogi żelaznej, wkrótce ogłoszoną będzie, i od dnia 3/15 Listopada r. b., zostanie w wykonanie wprowadzoną.

Piękny obraz roboty Artystów tutejszych P.P. Juliana *Kossaka* i *Brodowskiego*, przedstawiający *Jana-Kazimierza* w bitwie z *Tatarami* pod *Beresteczkiem*, zyskał powszechnie pochwały znawców. Szczątki rozbitego taboru *tatarskiego*; Król *Jan-Kazimierz*, wydający rozkaz *Wiszniewickiemu*, dalej polska artylerja, przed którą pierzchają *tatarzy*, wszystko to ujęte jest artystycznie, i oddane z całą prawdą historyczną. Mnóstwo więc miłośników sztuk pięknych, nieprzejście odwiedzać pracownię P. *Kossaka*; ale mówiąc szczerze, jakkolwiek te nawiedziny są przyjemne; a nawet dla artysty pochlebne, w każdym jednak razie, zabierają one zbyt wiele drogiego każdemu artyście czasu. Dla uwolnienia go przeto od takowych i dla dogodzenia miłośnikom sztuk pięknych, obraz ten od jutra umieszczony będzie w *Redakcji Kurjera*, gdzie zostając przez kilka tygodni, może być oglądany każdodziennie za wrzuceniem cołaska do puszeki dla biednych. Drugim obrazem, również większych rozmiarów, będącym już w robocie u tegoż artysty, jest *polowanie honno*. Cały obraz już jest zupełnie podrysowany, a wszystkie figury *Brani-ckich*, *Potockich* i przyjmujących w tej zabawie osób, są portretowane z jak największą dokładnością. Mówiąc o pracach tego Artysty, należy także wspomnieć i o szkicach *Radziejewickich*, które pomnożyły jego tekę. Po między temi znajduje się także i słynny *Radziejewicki zamek*, wzniesiony w XVII wieku. Był to gmach warowny otoczony kanałami i stawem lecz w r. 1704, w czasie napadu *Szwedów*, uległ zniszczeniu. Dobra ta będąca niegdyś własnością *Radziejewskich*, przeszły następnie do *Prażmowski*, *Ossolińskich*, i dostały się w rę-

ce *Kraśnińskich*. Dzisiejszy Dziedzie oprócz innych wzorowych ulepszeń, odnowił także i pałac, i zachował dawny ten zabytek od zniszczenia.

W *Wiedniu* umarła na cholere, młoda Xieźniczka Józefa *Lichtenstein*, Córka Xcia Franciszka i Julji z Hr: *Potoockich*, Synowica po Ojcu, Panującego Xcia *Lichtenstein*, a Siostrzenica po Matce, obecnego w *Warszawie* Hrabi *Alfreda Potoockiego*.

W d. 8 (20) z. m., umarł w *Petersburgu*, po długiej słabości, Jenerał-Lejtnant Szymon syn Szymona *Mazaraki*.

Wczoraj, rozstał się z tym światem, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, ś. p. Xiądz Bruno *Wojciechowski*, Ex-Prowincjał, a obecnie Przeor XX. *Karmelitów bosych Warszawskich*, przeżywszy lat 48. Exportacja z Klasztoru, nastąpi dziś o godz: 4ej po południu; a Nabożeństwo żałobne i pochowanie zwłok, rozpocznie się jutro o godz: 7ej rano. Spokój duszy Jego!

Exportacja zwłok ś. p. Józefy *Barwikowskiej*, o której skonie donieśliśmy wczoraj, odbędzie się jutro o godzinie 4tej po południu, z Kaplicy XX. *Reformatów*, na smętarz *Powązkowski*.

Paweł *Łabęcki*, Felczer m. *Warszawy*, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, onegdaj zakończył życie. Pozostała Żona wraz z Córką, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok, dziś o godz: 3iej po południu, z Kaplicy XX. *Reformatów*, na smętarz *Powązkowski*.

Jutro o godzinie 10ej rano, w Kościele XX. *Dominikańców*, odprawi się żałobne Nabożeństwo, za duszę ś. p. Karoliny z *Tarnowskich Brzezińskiej*; na które pozostała w smutku pogrążony Mąż wraz z Córką, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

JW. Awdotja *Suchozanet*, Małżonka Jenerała Artylerji, Naczelnika Artylerji Armji Czynnej, powróciła z *Drezna*.

W d. 11 (23) z. m., otwartą została w *Petersburgu* wystawa obrazów CESARSKIEJ Akademji Sztuk Pięknych.

Do Xiegarńi S. *Orgelbranda*, przy ulicy *Miodowej* N° 496, znowu nadeszły mappy *Krymu*, średnie i duże, z 4ch części złożone; oraz dalszy poszyt *Flemminga Krügsatlas*.

Jutro przypada zaćmienie Xieżyca cząstkowe; zaćmienie to bardzo małe bo tylko 0,6 cali wynoszące, widzialne będzie w *Europie*, *Azji*, *Afryce* i w zachodniej części *Ameryki*.

W Xiegarńi S. H. *Merzbacha* przy ulicy *Miodowej*, pod Nr 486, jest do nabycia *Mappa* specjalna *Krymu*, w 4ch sekcjach; cena rs. 1 kop. 50. *Mappa Krymu* w jednym arkuszu, z planem głównych fortów i portów, kop. 60.— Do Xiegarńi tej, nadeszły także *Supplementa* do *Flemminga Atlasu* wojny, jako to: 1 *Mappa Krymu*, 1 *Mappa* wszystkich portów morza *Czarnego*, razem k. 90. *Flemminga Kriegs-Atlas* osobno, kosztuje rs. 2 k. 70.

Od onegdaj zatem jako odrozpoczęcia się *Listopada*, przyroda zabrała się do wypoczynku zwykłego w tym miesiącu po wszystkich trudach jakie dla człowieka uczyniła. Rolnik tylko jeszcze nie ze wszystkim ustaje, bo kończy zasiewy zboża zimowego zwłaszcza gdy jak teraz ciągle sprzyja pogoda, wycina stojące jeszcze w po-

lu kapuściane głowy, mierzwi ziemię, a nadewszystko oddaje się młóćce zboża. Nie moiejsza robota jest i w ogrodnictwie, a między innymi pora to sadzenia w doniczkach cebulek *hyacentalowych*, *narcyzowych*, *tulipanowych* i t. d., które nie zadługo zakwitną zdobiąc salony *Warszawskie*.

Zbliżanie się *Nowego Roku* już zwiastują nowo-wychodzące *kalendarze*. Wszystkie w nadobnej barwie i starające się usilnie o wartość wewnętrzną. Hasło do ulepszenia tej gałęzi piśmiennictwa podał niezaprzeczenie Stanisław *Strąbski*, wydaniem przed kilku laty *Rocznika*, jednoczącego w sobie piękną, wytworną nawet powierzchowność, z pięknym doborem artykułów użytecznych. I teraz nie waha się P. *Strąbski* wystąpić w szranki, obok swych współzawodników, i jak spodziewamy się, nieda się prześcignąć w chwalebnem spółzawodnictwie. Ile nam wiadomo, znaczny zapas gruntownie wypracowanych pism obejmuje *Rocznik* na rok 1855, będący już pod prasą, którą wkrótce opuści. Imiona znane tak w piśmiennictwie naszym, jako też w dziedzinie sztuk pięknych, są rękojmnią zalet nowego *Rocznika*. X. *Metlewicz*, A. *Idźkowski*, A. *Waga*, J. *Belza*, B. *Podczaszyński*, Leon *Rogalski*, A. *Żyżkiewicz*, i wielu innych, wzięli czynny udział w wydaniu jego; ozdobi go utwór muzyczny P. Ignacego *Dobrzyńskiego*, Dyrektora Opery. Nadto mają być zamieszczone dwa lub trzy artykuły takiej treści, jakiej nie było jeszcze w żadnym dotychczasowym *kalendarzu*, a odpowiadające najwłaściwiej naturze pism tego rodzaju.

Jutro, o godz: 10 m. 25 wieczorem, przypada pierwsza w tym miesiącu zmiana lunacji, czyli *pełnia*. Stan powietrza zapewne się nie zmieni i obok chłodu będziemy używać jeszcze przy mgłach dość przyjemnej pogody.

Niektóre z nowo-wznoszących się domów na placach dawnej possessji *Danielskiego*, naprzeciw gmachu *Bankowego*, już się zamieszkuje, a w jednym z nich należącego do Pana F. *Flatowa* N° 471, otworzony został w tych dniach przez P. Marję *Mareńkę*, *Magazyn mód*, z całym przepychem urządzony. *Magazyn* ten zaopatrzony we wszelkie szczegóły i najświeższe modele, odpowie zapewne zaufaniu Czytelniczek naszych, dla których wiadomości podajemy te szczegóły.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały*, żądają rs. 5 kop: 25; za *listy zastawne* IIIgo Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 69; kupon kop: 21<sup>2</sup>/s.

Z *Lublina*. Xiegarńia, skład nut, atlasów i mapp jeograficznych, S. *Artza*, ma zaszczyt za wiadomość, iż zaopatrzoną jest we wszelkie nowości z xiążek i nut, które w miarę ogłoszenia o takowych w gazetach, ciągle otrzymuje. Przyjmuje prenumeratę na wszystkie dzieła i pisma perjodyczne w kraju i zagranicą wychodzące, (które regularnie odbiera). Uskutecznia oraz w jak najkrótszym czasie wszelkie obstalunki na xiążki lub nuty. Do czytelni *polskiej* i *francuzkiej*, ciągle najpowsze dzieła dołącza. Cena zaś xiążek, nut i mapp, taż sama co i w *Warszawie* (to jest podług katalogów); obstalunki mniejsze z prowincji własnym kosztem do wskazanego miejsca przesła; kupującym zaś na raz jeden za *znaczniejszą summe*, stosowny rabat ustępuje. Warunki tak dogodne zapewne zwróć na siebie uwagę.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani zostali: po Operze *Lucja z Lamermooru*, Panna *Ortolani* 2-kroć, i Pan *Ciaffei*; po Operze *Oberża pod Koszem Kwiatów*, Wszyscy; po *Tańcach Perskich*, Wszyscy, i oddzielnie Panna *Anna Straus* 2-kroć. — Wkrótce w Teatrze Rozmaitości daną będzie wznowiona Kom: *Ver-Vert*.

ANGLJA. — Rodzina Królewska w połowie Listopada udaje się na wyspę *Wight*, i tam zabawi do połowy Grudnia; w ten sposób upadają pogłoski o jesiennych posiedzeniach Parlamentu. — Osada okrętu podbiegunowego *Investigator*, zebrała pomiędzy sobą składkę z 70 funt: szt.; i za nie ofiarowała Doktorowi *Armstrong* kosztowny chronometr z łańcuszkiem. Marynarze ci Doktorowi temu, którego nazywają swym zbawcą, głównie przypisują ocalenie ich życia. — W *Liverpool* wybuchnął w d. 26 z m. pożar, który do 27, do godziny 3 po południu jeszcze ugaszony nie został; szkody mają być bardzo wielkie, szczególnież znaczna liczba składów z towarami bawełnianemi zgorzeć miała. — Dr *Rae* który przywiózł zebrane od *Eskimów* wiadomości, o nieszczęśliwej wyprawie Kapitana *Franklin*, miał długą konferencję z *Sir James Graham*; pierwszy Lord admiralicji postanowił z wiosną wystać w te strony wyprawę, której przewodniczyć będzie Dr. *Rae*. (Neue Pr: Ztg).

*Gazeta* z 14 ogłosiła proklamację Królowej, mianującą komisję dla urządzenia składki publicznej na korzyść wdów i sierot, pozostałych po żołnierzach poległych na *Wschodzie*. *Times* otworzył w swych biurach składkę dla żołnierzy chorych i ranionych. — Jeńcy z parostaku *Vulture*, powróceni przez *Rossję*, chwalą bardzo sposób, w jaki się z nimi obchodzono. (J. de St. Pet:).

FRANCJA. *Paryż 28 Paździer.* — Zaprzeczono tu pogłosce, że rząd ma zabronić wywozu wina i wódek z *Francji*. — Policja tutejsza zwróciła uwagę na liczne i bardzo zachwałę kradzieże, które od pewnego czasu mają miejsce na giełdzie; w zeszły Czwartek jednemu z znanych spekulantów ukradziono na raz 20,000 fr. — Położenie robotników wcale się nie polepsza w *Paryżu*; brak zajęcia i drożyzna bardzo czuć się daje; tylko stolarstwo i fabrykanci obić papierowych mają nieco więcej roboty. Klasy robotnicze cierpią także niezmiernie z powodu niesłychanego podwyższenia ceny mieszkań od lat 2ch, która podobno jeszcze w górę pójdzie. (Ind: Belg:).

*Paryż, dnia 18 Października.* — Pogrzb zwłok Marszałka *St. Arnaud*, odbył się onegdaj w Kościele *Inwalidów* z wielką świetnością. Wdowa po Marszałku *St. Arnaud*, ma otrzymać pensję narodową z 40,000 fr. — Dwa pułki odpływające teraz z *Tulonu* udają się do *Grecji*; tameczne wojska bowiem odpłynęły do *Krymu*. — 1,100 ludzi piechoty marynarki, uda się wkrótce do *Aten*, i tam zastąpi podobnąż liczbę wojska linjowego. (J. de St. Pet:).

HISZPANJA. — Pogłoski o zamiarze Królowej abdykowania i opuszczenia kraju, ciągle krążą. — Przesilenie Ministerjalne usunięte zostało; Królowa uprosiła Ministrów, by gabinet wytrwał bez zmiany aż do zebrania się kortezów. Nie ulega wątpliwości, że wówczas ważne zmiany między Ministrami zajdą. — Król *Nea-*

*polu* ofiarował Królowej *Krystynie* schronienie, ale nie przyjęła, z powodu obecności tam Hr. *Montemolin*. — Lud bardzo jest zadowolony z powrotu Królowej do *Madrytu*. W czasie wjazdu, wojsko i gwardja narodo-wa tworzyły szpaler; tłum nie wydawał okrzyków, ale witał Królowę z uszanowaniem. — W dniu 22 z. m. po Nabożeństwie za poległych w walkach rewolucji, wojska i gwardje defilowały przed *Esparterem*; rozdawano też wsparcia wdowom i sierotom po poległych. — Kortezy w dniu 8 b. m. otwarte zostaną; Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik do władz, by ułatwiały przyjazd Deputatów do stolicy. Zgoda między Ministrami przywróconą została, ale gabinet zasypia zupełnie sprawy Państwa; od dawna już nie ogłoszono żadnego ważniejszego dekretu. — Minister robót publicznych *P. Lujan*, przedstawi Kortezom projekt prawa o kolejach żelaznych i innych komunikacjach. (Ind: Belg:)

NIEMCY. — W d. 26 zeszłego miesiąca, umarła w *Mnichowie*, Królowa *Teressa*, Małżouka Króla *Ludwika*. Monarchini ta, urodzona d. 8 Lipca 1792, była córką niegdą *Fryderyka Xięcia Sasko-Altenburgskiego*, a matką Panującego Króla *Bawarskiego*, *Maksymiljana II, Ottona I*, Króla *Greckiego*, Panującej *W. Xiężnej Hesskiej*, Panującej *Xiężnej Modenńskiej*, *Xiężat Luitpolda i Adalberta*, Arcy-Xiężnej *Albertowej* *Austrjackiej*, i *Xiężniczki Ałwandry Bawarskiej*. (Jour: des Deb:)

PRUSY. — Z *Berlina* donoszą, że nigdy nie było mowy o wysłaniu *Xięcia Pruskiego* z misją do *Wiednia*. — Składki dla dotkniętych powodzią okolic *Szlązka*, przyniosły 200,000 talarów. (Jour: de St. Pet:).

TURCJA. — Służbę pocztową regularną urządzono pomiędzy *Konstantynopolem* a *Krymem*; co pięć dni parostaki wypływać będą z dwóch punktów przeciwnych; ważniejsze wiadomości wyprawiane będą nadzwyczajnemi parostakami. — Położenie gospodarów w *Xięstwach* jest bardzo trudne, z powodu nieustających sporów pomiędzy *Turkami* i *Austrjakami*, które się objawiają w tysiącznych okolicznościach. — Do *Jassy* w d. 6 weszło 12 szwadronów lekkiej jazdy *austrjackiej*, 2 baterje konne, jedna zrakietami, 5 bataljonów piechoty, jeden strzelców, jedna baterja piesza, kompanja pionjerów, kompanja sanitarna, magazyn etapowy i artylerja rezerwowa. — *Derwisz Basza* tymczasowo zatwierdził radę administracyjną *Moldawską*, mianowaną przez *Xięcia Gorczakow*. Proklamacja *Baszy* zapowiedziała rychły powrót *Xięcia Ghika*. — *Feldzeugm: Hess* w d. 29 Września zwiedził *Galacz*. *Wojska austrjackie* stojące w tem mieście i w *Brailowie* liczą 3,000 piechoty i pułk ułanów. Mają one cofnąć się rychło w głąb i ustąpić miejsca *Turkom* już zapowiedzianym w obu tych miastach; *Turcy* z tej strony chcą uderzyć na *Bessarabję*. Ludność *Xięstw*, widząc, że kraj znów stać się może teatrem wojny, bardzo jest niezadowoloną z wejścia *Austrjaków*. — Z *Konstantynopola* piszą, że kierunek robót oblężniczych pod *Sewastopolem* powierzony został *Jenerałowi Lugenville*, który kierował oblężeniem *Rzymu*. *Żołnierze Francuzoy i Angielscy* w szpitalach *Konstantynopola*, przynajm, że w rozprawie nad *Almq*, *Rossjanie* bili się z niezmiernem męstwem; nawet ciężko ranni, jeszcze się bronili. (Gaz: Augsb:)

**ROZMAITOŚCI.** — Z doiem 31 Października, Teatr *Leopoldstadzki* w *Wiedniu*, własność spadkobierców Dyrektora *Carla*, przeszedł już w dzierżawę *Nestroya*. — Rząd *angielski* otrzymał obszerny raport o zatonięciu parowca pocztowego *Arctic*, płynącego do *Ameryki*. Zetknął się on z *francuzkim* okrętem *Vesta*, i zaledwie pół godziny zdołał się na wodzie utrzymać. *Vesta* mocno uszkodzona, dostała się, straciwszy kilku majątków, do *Newfoundland*. Na statku *Arctic* zginęło do 350 osób, zatem znacznie więcej, niż pierwotkowo donoszono. Było na nim służby 130 osób, podróżnych pierwszej klasy 185, drugiej 75; uratowało się 45 osób, między temi tylko 14 podróżnych. — W *Wawowie* (*Wai-tzen* w *Węgrzech*), dało się czuć dnia 2go z. m. o godz. 3 min: 14 z rana, tak gwałtowne trzęsienie ziemi, że z kilku tłoczarni po winnicach pospadały kominy. (Doniesiono również, że także w *Kronstadtzie* (w *Austrji*) spostrzeżono tegoż dnia wieczór, trzęsienie ziemi). — Próżność aktorów i pisarzy dramatycznych, nie może się obejść bez klaskaczy czyli klakierów w *Paryżu*, i wyniosła ich do pewnej powagi. Jakoż sam nawet *Meyerbeer* naradza się nieraz z szefem klakierów *Opery*, a w ogóle schlebiają mu tak autorowie i aktorowie, jako i kompozytorowie. Ztąd też taka zarozumiałość głównego klakiera i pycha, gdy się temi słowy odzywa: »Nie wiem jeszcze, co się da zrobić z tej sztuki; muszę wprzód przejść ją i rozpoznać z uwagą»; albo kiedy wyprasza się od wizyty jakiego aktora, mówiąc: »że teraz pracuję w gabinecie swoim z tym lub owym autorem.» Klakierowie otrzymują gratyfikacje od wielbicieli aktorek, śpiewaczek i tancerek, a zwykle także i płacę miesięczną od samych artystek. Klakier *en chef*, jest zwykle człowiek dobrze się mający; pożyczka pieniędzy na procent (aktorom), a często także wchodzi z autorami w umowę. O tych klakierach dałoby się wiele dziwnych rzeczy powiedzieć, a zresztą należy ich uważać za nieodstępny cień wszystkich artystów i artystek teatralnych. — »Trudnić się gospodarstwem, nie ma w tem żadnej poezji», mówiła jakaś excentryczna dama, zapomniawszy zapewne, że i *szelanka* także poezją być może.

### S Z A R A D A.

Pierwsze libera, a zaś drugi wstecznie,  
W każdej czynności potrzebny koniecznie;  
Wszystek ma brata jednego na świecie,  
Z którym się jednak nie rozłącza przecie,  
A oba mają tak dziwnie natury,  
Ze gdy jednemu wleziez na grzbiet z góry,  
To głośno wrzeszczy; ale drugi za to,  
Milotim głosom uskarża się na to.  
(Zeszła Szarada, Kapitele).

### PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Arkuszewski Teodozy Oby: z Helenowa nr 570; Buceń Jacek Sędzia Pokoju z Mniszkowa nr 625; Glogau Marcin Kup: z Moskwy nr 634; Roskowsy Florjan i Józ: Oby: z Dobrego nr 625; Rijewski Aug: Oby: z Woli Szydłowskiej nr 584; X. Radzyński Honorjusz Pleban z Sandomierza nr 2668. — Bogdańscy Winc: i Tom: Obyw: z Nakwasina nr 1773; Czarnowski Razi: Oby: z Kroczywa nr 584; Dziewanowski Razi: Oby: z Grodkowa nr 550; Jaworowski Marjan Oby: z Wróblewa nr 584; Ruszowie Józ: i Lucejan Oby: z Dregowa nr 634; Orłowski Awast: Oby: z Dębicy nr 414; Obruczew Sztabs-Rap: z Radomia; Rzewuska Apolonja Hr: z Suchodolu nr 414. — Boryslawski Adolf Oby: z Dąbrowy nr 625; Dąbski Arkady: Obyw: z Wieńca nr 476; Grigorew Mich: Urzęd: z Wilna nr 2684; Mikulicz

Rapitan z Sieradza nr 525; Paszkiewicz Jan Oby: z Brześcia Lit: nr 2684; Woronicz Ant: Oby: z Gub: Wołyńskiej nr 1265.

**Wyjechali:** Boski Maxy: Oby: do Góry Puławskiej; Karczewscy Kar: Oby: do Suski; i Fel: Oby: do Wielkiego; Rawicz Alex: Bankier do Sokołowa. — Ciemniwski Rom: Oby: do Czerwonki; Daszewski Hen: Oby: do Dziecinowa; Karscy Alex: Oby: do Dyblina, i Ronst: Oby: do Przesławie; Sokołowski Leon Inspektor Urzędu Lekarskiego do Suwałk. — Borkowski Józ: Oby: do Budzinka; Celińscy Konst: i Lud: Oby: do Paprotni; Baron Meller-Zakamelski Włodz: Jan: Major do Petersburga.

**Przyjechali koleją żelazną:** Lewandowski Wilb: Oby: z Drezna nr 1024; Loth Jerzy Kup: z Lipska nr 415. — Betzhold Fran: Doktor Gospodarstwa Wiejskiego — z Berlina nr 471. — Borkowski Stan: Dunin Hr: z Lwowa nr 625; Nelken Eleon: Żona Kup: z Wrocławia; Szifner Aug: Kom: Kup: z Drezna nr 477.

**Wyjechali koleją żelazną:** Apte Jak: Kom: Kup: do Prus; Gawroński Fran: Oby: i Nejbhold Naftal handl: do Krakowa; Xżę Sołtyków Alexy Rada Dw: do Madery. — Cieńska Józefa Oby: do Krakowa; Grahiński Stao: Oby: do Pieskowej Skały; Glogau Marcin Kom: Handl: do Londynu; Quigaard Paw: Oby: do Paryża. — Joel Ludw: Kup: do Gdańska; Rozłowska Karo: Żona Kup: do Poznania; Ward Zuzanna Żona b. Mechanika głowna: przy drodze żelaz: do Anglii.

### DONIESIENIA.

Ktoby zyczył nabyć w h. Gub: Kaliskiej, **DOBRA**, w okolicy przyjemnej, w glebie pszennej, z budowlami i inwentarzami kompletnymi, a nawet mobiliami, słowem Dobra w których gospodarstwo doprowadzone jest sposobem Szlązkim, do zupełnej dojrzałości; zechce zgłosić się przy ulicy Preta pod Nr 264, na 2gie piętro od frontu.

**LOKAL**, z przyzyny wyjazdu, jest do wynajęcia każdego czasu, 4ry **POKOJE**, Przedpokój i Kuchnia ang.; może być Stajnia, przy ulicy Leszno pod Nrem 669. Wiadomość u Właściciela.

**SALOPA** lisiami podbita, z tuskowym kołnierzem, jest do sprzedania. Wiadomość w handlu J. Swierczewskiego, przy ulicy Leszno pod Nr 671 b.

Zoana ze swej dobroci, **WENUS-WATER**, nadająca białość i delikatność cerze, wyniszczającą wszelkie plamy i skóry, nadeszła do handlu A. Kowalewskiego Nro 447, na Krak: Przedm: wprost Odwachu.

**OSTRYGI** świeże i Sproty, nadeszły dzisiejszą Poetzą, do handlu Ernesta Nickiego, przy ulicy Bielańskiej Nro 466; — do tegoż handlu, nadeszł świeży transport wyborowych **JABLEK** Tyrolskich, **CYTRYN** Gardejskich letnich, oraz **WINA** Szampańskiego **CLICQUOT PONSARDIN** „Werle”.

Żadana jest **KWOTA** od rs. 450 do 600, na hipotekę 2ch Domów. Wiadomość pod Nrem 412 na rogu ulicy Krak: Przedm: i Królewskiej, u Rymarza Mechle, w podwórzu na prawo na dole, bez pośrednictwa faktorów. Jeden z tych Domów, jest do sprzedania lub do wydzierżawienia.



**OSTRYGI** świeże Holsztyńskie, nadeszły dzisiejszą Poetzą, do handlu Win i Towarów Kolonialnych, Edwarda Koalichen, przy rogu ulicy Długiej i Przejazd; — do tegoż

Składu nadszedł znaczny transport **SERA** prawdziwego Limburskiego, oraz Salami Werońskie.



**BRYCZRI** na kształt furgonów, na leżących resorach, pakowne, do podróży zdatne; oraz **ROCZE** na stojących resorach, zupełnie nowe, z fordeklem i rekwiwytami, są do sprzedania dla braku miejsca, przy ulicy Nowy-Swiat pod Nr 1249, w domu W. Dratz, na prawej stronie, 3ci dom od ulicy Śto-krzyżkiej. Wiadomość w podwórzu na lewo.

Jest do wynajęcia w każdym czasie, w Skierniewicach, **CAŁE PIERWSZE PIĘTRO**, z wszelkimi dogodnościami i częścią Ogrodu; — Tamże są do sprzedania **KARZEWY WINNE**, do sadzenia. Wiadomość na miejscu, w Cukrowni!

Do handlu Karola *Mass*, przy ulicy Miodowej, nadszedł znaczny transport **KARTANIKÓW** i **GATEK** wełnianych trykotowych; **REKAWICZEK** kortowych; **KALOSZY** z gutta-perchi, które sprzedają się pojedynczo i na tuziny z ustąpnym rabatem; oraz **GARNITURY** stalowe do komiaków.

**KŁAWIATURA** głucha, mahoniowa, o sześciu i pół oktawie, do wprawy palców grających na fortepianie, jest do sprzedania za niską cenę, pod Nr 2358 przy ulicy Dzielnej, na dole, wszedłszy do sieni na lewo.

Osoba udająca się do **BIAŁOCERKWI** własnym pojazdem, życzy sobie zabrać kogo na wspólny koszt do Białocerkwi lub Żytomierza i miejsce na trakcie będących. Wiadomość pod Nr 1582h, w domu Marconiego, na przeciw Kolei żelaznej, na dole w pierwszej bramie po lewej ręce.

**PANNA** obeznana z Zarządem Domu, znająca dobrze krawieczyznę, szyć bielezny, życzy przyjąć stosowny obowiązek na prowincję lub w Warszawie. Wiadomość pod Nr 967 przy ulicy Granicznej, na dole.

**Dyrekcja Mennicy Warszawskiej**. — Podaje do wiadomości, że d. 28 Października (9 Listopada) r. b. o godz. 11 z rana, odbędzie się w Biurze Dyrekcji Mennicy przy ulicy Bielańskiej pod Nr 607, licytacja głośna, na dostawę **MIEDZI** przetopionej i na sztabiki pieniężne wykutej, pudów 1,100 w rozmiarach podług wzorów przez Dyrekcję Mennicy udzielić się mających; stosownie do warunków, które każdego czasu w Biurze Dyrekcji mogą być odczytane. Za praetium fisci do licytacji oznacza się summa rsr. 13,409; a kaucja rs. 1,340 wynosi. — P. o. Dyrektora, Radea Kologajny, *Kulakowski*. Sekretarz Guber., *Ginett*.

Na Dobra w Gubernji tutejszej, w bliskości Warszawy, na pierwszy numer hipoteki, potrzebną jest **SUMMA** rs. 3,000. Ktoby przeto takową chciał umieścić, zgłosić się zechce pod Nr 1302 przy ulicy Nowy-Świat, na 2gie piętro od frontu, bez pośrednictwa osób trzecich.

Odwolując się do ogłoszenia w Kurjerze Warszawskim z dnia 10/2a Wrześ: N° 248, że niżej podpisany przyjmuje każdego czasu wszelkie obstalunki i różne reperacje, na roboty z **CZARNEGO KRAROWSKIEGO MARMURU**, oraz że ma takowe kamienie do zbycia w stanie niewyrobionym za bardzo przystępną cenę. Ponawiam to ogłoszenie, gdyż dowiedziawszy się, że w czasie wyjazdu mego do Krakowa, celem sprowadzenia kamieni na zapasy i wykończenia obstalowanych robót, zgłaszały się do mnie niektóre osoby pod Nr 2950 przy ulicy Sołce w domu W. Józefa Janasch. Mam zatem honor donieść szanowanej Publiczności, o swoim przyjeździe i gotowości do usług, zapewniając powtórnie z swojej strony za akuratne wykończenie wszelkich mi poruczonych obstalunków, o czym świadectwa tutejszych Szano: Obywateli przekonać mogą. Zastać mnie można z rana do godz. Sej, po południu od 1ej do 9ej. — *F. Hochsztym*, z Krakowa.

**W MAGAZYNIE MEBLI**, pod Nr 1355 przy rogu ulicy Wareckiej, od strony Dzieciątka JEZUS, są do sprzedania różne **MEBLE** palisandrowe, mahoniowe, i jesionowe, w najnowszych fasonach; oraz tamże jest Garnitur używany jesionowy, Kanapa, 2 Fotele, 6 Krzesel, włosianicą pokryte, i Stół przed kanapę, do sprzedania. — *J. Olsztyski*.

Jest do sprzedania **FUTRO** Niedźwiadki, zupełnie nowe, cienkiem sukmem granatowem pokryte, za rsr. 180. Wiadomość u Szwajcara pod Nr 1245 b, w domu Hr. Andr. Zamoyskiego, przy ulicy Nowy-Świat.

We wsi Głuchowie, wiorst 7 od miasta Pow: Rawy w Gub. Warszawskiej, jest do sprzedania **FOLWARK** obejmujący dziesiąt 45 (włók 3) ziemi m. n., mający Dom nowo-wybudowany, z wszelkimi innymi zabudowaniami gospodarskimi i ogrodami, Sieczkarnia z maszyną. Folwark ten można nabyć w każdym czasie za umiarkowaną cenę. Wiadomość na miejscu.

**SUMMA** rs. 525, jest do wypożyczenia na Dobra Ziemskie w Gubernji Warszawskiej. Bliższą wiadomość powiążać można w Rancellarji Mecenas Nowakowskiego, pod Nr 412b.

## CUKIERNIA C. WEDLA,

przy ulicy Miodowej Nro 484, naprzeciw Gmachu Rządu Gubernjalnego.

Od założenia swego starała się zawsze służyć szano: Publiczności co rok kilkoma nowymi gatunkami Ciast. Tak też i w tym roku, otrzymanywszy od Przyjaciół swych z zagranicy kilka nowych przepisów na rozmaite Ciasta desserowe, do wina, herbaty i kawy, jako to:

### 1) Desserowe i do wina:

Savarins;  
Markstörtchen;  
Sahntörtchen;  
Mohnstörtchen;  
Reistörtchen, etc.

### 2) Do Herbaty:

des Eclers;  
Amoretten;  
Nonets;  
Bisquit glacé;  
Losanges aux Punsch;  
Fiche à l'orgate.

### 3) Do Kawy:

Kranzkuchen;

Franczkie Briosches (podług nowego przepisu Paryzkiego), z których po ścisłym rozbiore, gatunki za najwyborniejsze uznane, oddając pod publiczną opinię, spodziewam się, że szanowana Publiczność, takowe, pod każdym względem, doskonałemi znajdzie i licznym pokupem ich, mnie zaszczyci. Staraniem zaś mojem będzie, **CIASTA** te zawsze w najlepszym gatunku, na każde żądanie dostarczać. Oprócz tego, poleca się z wszelkimi innymi Ciastami w rozmaitym doborze, i przyjmuje obstalunki na Piramidy, Torty, Tace, Lody i wszelkie inne wyroby Cukiernicze, które ku zupełnemu zadowoleniu, z największą akuratnością wykonywa.

## SUCHARKI KARLSBADZKIE,

powszechnie z przyjemnością i oszczędnością do kawy i herbaty używane, **CUKIERNIA C. WEDLA**, przy ulicy Miodowej, wprost gmachu Rządu Gubernjalnego, codziennie świeżo przysposobiła; ze względu jednak na podwyższone ceny wszystkich produktów, i ceną pomniejszoną **Sucharów** nader umiarkowanie z kop. 16<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, na kop. 18 za funt, podwyższoną obecnie być musiała. — *C. Wedel*.



Jest do sprzedania **KROWA** cielna, młoda, dobrej rasy. Wiadomość o takowej powiążać można przy ulicy Brackiej pod Nr 1592, u Farmana Pawła. — Tamże jest do zbycia **KON**, lat 6 mający, kary, zdalny pod wierzch i do zaprzęgu.

Egzaminowany Królewsko-Pruski Podlesny, który także posiada wiadomości irygowania i urządzania łąk i inne geometryczne i gospodarskie, jak również budownictwo, życzy przyjąć posadę **LESNICZEGO** lasów w Królestwie, od Wielkiejnoy r. 1855. Życzący sobie bliższych wiadomości, raczą adresować do Lesniczego Lejnsnera w Lipin przez Krzepice.



**DRZEWEK** fruktowych, w znacznej ilości, w kilkoletnich koronach, jako to: Gruszek, Jabłonek, Śliwek, Czereśni, Brzoskwiń, Moreli i t. d., w rozmaitych odmianach; także Kasztanów, Topoli i t. d., nabyć można po przystępnej cenie, w ogrodzie przy szosy o 3 wiorsty za rogatką Mokotowską, w Kolonji zwanej Szopy Niemieckie.

**FURGON** Podróżny wielki, jest do sprzedania za Rs. 50, przy ulicy Podwał pod Nr 500 lit: e, w domu W. Debrzańskiego. Wiadomość pod Nr 11 Stancji.

**KOLONJA** ładna, nowo-zabudowana, 6 wiorst od Warszawy, za Królikarnią w Służewie, do sprzedania. Wiadomość na miejscu za mostem na prawo, bez pośrednictwa trzeciej osoby.

## DO HANDLU GALANTERYJNEGO,

**H. S. WERNITZ,**

przy ulicy Krak.-Przedm: naprzeciw Odwachu pod Nr 444, nadszedł z Ameryki świeży transport **HALOSZY** Gummoelastycznych i Guttaperchowych, meklich, damskich i dziecinnych w najlepszym gatunku, z któreni ma honor polecić się szano: Publiczności, po cenach **najumiarkowańszych**. Biorącym tuzinami, odstępuje się znaczny rabat.

Zakład **MAKARONÓW** włoskich i **SUCHARKÓW** Presburskich, oraz innych tego rodzaju wyrobów, otworzony został w Lublinie, pod Nr 80, po cenach umiarkowanych, przez Antoniego Dziewulskiego; gdzie również przyjmują się wszelkie ob-stalunki.

Jeśli kto miał zamiar odstąpienia **SKLEPU** z Dystrybu-cją Tabaczną, i z należącymi do tego rekvizytami; zechce się zgłosić na ulicę **Fortepań** pod Nr 2360, w bramę na prawo.

**FORTEPAJAN** mahoniowy, o 6ciu oktawach, używany, jest do sprzedania przy ulicy Długiej pod Nr 556, w hotelu Drezdeńskim, w ostatniej oficynie po prawej stronie, w tej sieni gdzie znak ślusarski.

Do trojga dzieci na wieś, potrzeba jest **NAUCZY-CIEL MUZYKI** na fortepianie, rodowity Niemiec, mówiący czystym dialektem po niemiecku, który jednocześnie mógłby udzielać lekcje w tym języku. Kwalifikują-cy się do tych obowiązków, zgłosić się zechce na ulicę Elektoralną pod Nr 753, na 2gie piętro od frontu, z rana od 8mej do 10tej, a po południu, od 2giej do 5tej.

**MEBLE** mahoniowe, w zupełnie dobrym stanie, a mianowicie: Kanapa, 2 Fotele, 12 Krzesel świeżo a-xamitem utrechńskim pokryte, oraz **STÓŁ** przed Kanapę, **ROMODA** i **ERRAN**, do sprzedania. Wiadomość w domu Nr 825 przy ulicy Ogrodowej, prawie wprost ulicy Białej.

Przy ulicy Czerniakowskiej pod Nr 2993, w Ogródzie nowo-założonym, są **DRZEWA** karły zwane, w gatunkach fruk-tów wyborowych, z Francji sprowadzonych, na sprzedaż po cenie umiarkowanej; względem których, do miejscowego Ogrodnika, zgłosić się można każdego czasu.

**JABŁKA** tyrolskie i **FIGI** świeże, nadeszły do handlu A. Bysieńskiego, na Saskim placu; w pałacu W. Skwarcowa;— a dzisiejszą porzą nadeszły świeże **OSTRYGI**.

Rtoby z osób przyjeżdżających, potrzebował **LOKALU**, na miesiąc lub kilka, takowy jest do odnajęcia; składa się z jednego Po-kuju z meblami, z wspólną kuchnią i pokojem dla służki, a to w ogrodzie Saskim, o kilkanaście kroków od Żelaznej Bramy, w domu Ogrodnika, na 1m piętrze. Wiadomość w tymże lokalu.

Rtoby miał w środku miasta **DOM**, w dobrym stanie, do sprzedania; zechce się zgłosić na ulicę Chmiel-ną pod Nr 1565b, w prawej oficynie w podwórzu na dole, na lewo.

Do głównego Składu Kawjoru Astrachańskiego, przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nro 477, Nadszedł 3ci transport **KAWJORU** świeżego mało solone-go; **KONFITUR** Rijowskich prawdziwych; **SZA-MAI** Rizlarskiej; **BALYRU** Krymskiego; **BULJONU** Wo-łyńskiego; oraz **MUSZTARDY** Sarepskiej; **GROSZRU** zie-lonego; **MINOGÓW** Elbląskich świeżych; oraz **WINO-GRON** Astrachańskich; i **ŚWIEC** Stearynowych Pe-tersburskich, po niższej cenie. A. Kucharkin.

Jest do sprzedania **FORTEPAJAN** mahoniowy, w dobrym stanie, o 6ciu i pół oktawy. Wiadomość o takowym przy ulicy Niecałej pod Nr 614i, dom dawniej Drozdowskiego. — Tamże potrzebne są podręczne, do krawieczyny.

— Potrzebny jest na prowincję **TERMINATOR**, do Fa-bryki Piwa Marcowego, Piwa Bawarskiego i Porteru. Mający chęć, może powziąć bliższą wiadomość w Warszawie, przy ulicy Czerniakowskiej pod Nr 2929/306.

**BILLARD** mahoniowy, w zupełnie dobrym stanie, jest do wynajęcia każdego czasu. Wiadomość w Składzie Cygar Pana L. A. Billich, w do-mu dawniej W. Kochanowskiego, przy ulicy Mio-dowej Nro 484.

Jest do sprzedania **TEBA** czarna atlasowa, długa, wata-wana, podszyta mantyną, z kapturem, oszyta axamitem, za rs. 25;— oraz **MANTYLA** axamitna morderowa, modnym fasonem, pod-

szyta białą marseliną, oszyta koronką, i taśmą czarną, za rs. 19. Wiadomość przy ulicy Nalewki, pod Nr 2236/7a, na 1m piętrze od frontu.

**DROZDZDY** prasowanych berlińskich, świeżych, w naj-lepszym gatunku, dostać można w handlu Win i Korzeni Wła-dysława Rudnickiego, przy rogu ulic Senatorskiej i Krak-Przed-, wprost kolumny Zygmunta, Nro 457, za cenę najumiarkowań-szą.

Jest do sprzedania za umiarkowaną cenę, 6 **KOSZUL** we-bowych Damskich, nowych; **SURNIA** atlasowa biała, i **LATAR-NIA** mogąca się przydać dla Restauracji lub Biawarni. Wiado-mość w zakładzie wyrobów chemicznych M. Giersza, pod Nr 527 przy ulicy Podwale.

**JABŁKA** Tyrolskie rozmarynowe, w wyborowym ga-tunku, i **ŚLEDZIE** świeże Holenderskie, w całych i pół-łatektałkach, nadeszły do handlu Win i Towarów Kolonial-nych E. Koelichea, przy rogu ulicy Długiej i Przejazd Nr 565/6.

Dnia 31 z. m. przy wjeździe do Warszawy, na stacji Kolei Żelaznej, zgubiona została **XIĄŻECZKA** obejmująca różne rachunki, do osoby prywatnej należąca. Znalazca raczy takową oddać pod Nr 673 a, do Właściciela domu, za nagrodą rs. 1.

Nowo otworzony **HANDEL WIN** i **KORZENI** Piotra *Kędzierzawskiego* (dawniej Teodora Tschöpe), przy ulicy Długiej pod Nr 587, wprost domu zwanego Lasockie, otrzymał świeży transport: **BAKAŁJI** wszelkiego ga-tunku; oraz **SERA**: Limburskiego, Chester, Neuschatel, Szwajcarskiego i Holenderskiego (Eidamer Maj-Kaese). — W tymże Handlu, dla dogodności szanownych Mieszkańców okolicznych, otworzony został **KANTOR PISMI** Pe-riodycznych, a mianowicie: Kurjera Warszawskiego, Gazety: Rządowej, Warszawskiej, Codziennej i Dziennika Warszaw-ski.

Rsr. 3 nagrody temu, kto znajdzie i odda pod Nr 328, przy ro-gu Nowego-Miasta i Franciszka; ulicy, na 2gie piętro, **OBRA-CZKĘ ZŁOTĄ**, mającą wewnątrz napis: „L. M. 12 Maja 1840 r.”

**DOM** drewniany, z oficyną i o 6ciu facjatach, w dobrym stanie, z ogrodem fruktowym, kwiatowym i warzywnym, w okolicach pomiędzy ogrodem Sas-kim a Koleją żelazną, w pięknym i zdrowym miej-scu położony, czyniący czystego dochodu rs. 648, jest pod ko-rzystnymi warunkami do sprzedania, lub takowy na zamianę na inny bliżej Rościola położony. Wiadomość pod Nr 1439.

Do Składu Herbaty Chińskiej i różnych Towarów Rosyjskich, Jana *Grydina* 2go, na Nowym-Swiece, naprzeciw Jatek Rzeźniczych, w domu *Frydrycha* Nro 1251, i za Żelazną Bramą w Gościńnym Dworze Nro 17 i 152, nadszedł świeży transport **WINOGRON** Astrachańskich; oraz **MIO-DU** w plastrach i Miodu Lipcu Kazańskiego.

W zeszłą Niedzielę przed południem, wybiegł Pies, WYŻEL, w czwartym miesiącu, czarny, na szyi i mordzie ma plamy białe, łapy pstrokate, ogon długi, na końcu biały, uszy długie czarne nieco kędzierża-we. Rtoby takowego przytrzymał, raczy odesłać lub dać znać właścicielowi, do pałacu Brühlo wskiego, od ulicy Niecałej w drugiej bramie, drugie drzwi po lewej ręce, za nagrodą. Zastrze-ga się, że za dostrzeżeniem, prawnie poszukiwanym będzie.

Dzisiaj rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południu 2.13 w 5W  
Dzisiaj rano wysokość wody na *Wisła* stop 3 cali 2. 19 w 5W  
**TEATR ROZMAITOŚCI.** Dzisiaj, *Druga Zona.* w 11 w 5W  
**TEATR WIELKI.** Jutro, *Tulacz.* w 11 w 5W

Zawiadamiam Szano: Publiczność, iż w Bawarji mojej przy ulicy Długiej Nro 550, oprócz Piwa i Przekąsek, **JUTRO** dostać będzie można świe-żych **KISZER** zwanych *Blut*, i *Leberwurst*, przy rychłej usłudze. — Karol Stoltz.